

Andrzej Zaremba (1938–2018)

Dnia 6 lipca 2018 roku odszedł od nas Andrzej Zaremba, były długoletni pracownik Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu.

Urodził się 26 listopada 1938 roku w Poznaniu. Tutaj odbył edukację podstawową i rozpoczął naukę na poziomie średnim w Technikum Poligraficzno-Księgarskim, którą zakończył uzyskaniem matury w 1957 roku. W tym samym roku rozpoczął pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu na stanowisku magazyniera bibliotecznego. W Bibliotece przepracował pięć lat, zyskując duże uznanie, zarówno jej kierownictwa, jak i współpracowników. Od połowy roku 1962 do końca 1963 nastąpiła przerwa w jego działalności biblioteczej. Przeniósł się na rok do pracy w jednostce Dowództwa Lotnictwa Operacyjnego w Poznaniu.

W lutym 1964 roku powrócił do Biblioteki Uniwersyteckiej, gdzie został zatrudniony w nowo zorganizowanej i dobrze wyposażonej Pracowni Konserwacji Książki. Jego zdolności plastyczne oraz zainteresowania konserwacją dzieł sztuki (szczególnie książek) zadecydowały, że już pracując, rozpoczął na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu studia wyższe z zakresu historii sztuki. Ukończył je w 1973 roku.

Nie poprzestał jednak na tym. Ciągłe podnosił poziom swoich umiejętności fachowych. W tym celu odbył wiele stypendiów i kursów konserwatorskich w Danii, Finlandii, w ówczesnej Czechosłowacji oraz w Niemczech Zachodnich. Sprawilo to, że stał się wybitnym fachowcem z zakresu konserwacji książki.

Z czasem zainteresowania zawodowe Andrzeja Zaremby poszerzyły się o artystyczną oprawę książki. Początkowo uzyskał stopień czeladnika, a następnie, po zdaniu egzaminu przed komisją Izby Rzemieślniczej w Poznaniu w 1990 roku, mistrza introligatorskiego. Brał udział w Ogólnopolskich Konkursach Introligatorskich „Na najpiękniej oprawioną książkę” organizowanych przez Bibliotekę Raczyńskich w Poznaniu. Jego

prace były także eksponowane na różnorodnych wystawach przeznaczonych dla mieszkańców miasta.

Poza swoją działalnością podstawową uczestniczył w przygotowaniu wielu wystaw dotyczących nie tylko Biblioteki, ale także Uczelni, prezentowanych w kraju i za granicą.

Można stwierdzić, że Andrzej Zaremba przez cały okres pracy w Bibliotece podwyższał swoje kwalifikacje. Ukończył Podyplomowe Studium Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej w Poznaniu i przeszedł przez wszystkie kategorie pracownicze: magazyniera bibliotecznego, młodszego bibliotekarza, bibliotekarza, starszego bibliotekarza aż do stanowiska kustosa bibliotecznego.

Po przeobrażeniu się Pracowni Konserwacji Książki w Oddział Konserwacji i Ochrony Książki został w 1983 roku jego kierownikiem. W wyniku reorganizacji Biblioteki Uniwersyteckiej w latach 90. XX wieku Oddział pod jego kierownictwem wszedł w strukturę Oddziału Magazynowania i Ochrony Zbiorów z nazwą: Sekcja Konserwacji.

Jako kierownik wykazywał dużą dbałość o prawidłowe funkcjonowanie Sekcji. Starał się zawsze ulepszać swój warsztat pracy. Regularnie czytał literaturę fachową. Dzięki jego zaangażowaniu znacznie poprawiła się jakość pracy konserwatorskiej, którą starał się unowocześniać przez zakup nowego sprzętu i urządzeń.

Dbął również o rozwój zawodowy swoich pracowników. Głównie dzięki jego zaangażowaniu kilkoro z nich uzyskało tytuł czeladnika inroligatorskiego. Jednak swoją dużą wiedzę fachową starał się przekazywać nie tylko bibliotekarzom, ale także uczniom szkół zawodowych i studentom bibliotekoznawstwa w ramach praktyk w Sekcji Konserwacji.

Sekcją Konserwacji Oddziału Magazynowania i Ochrony Zbiorów BU kierował do chwili przejścia na emeryturę 31 grudnia 2003 roku.

Jednak nie zerwał kontaktów z zawodem i już w 2004 roku podjął się konserwacji dokumentów w Poznańskim Oddziale IPN, gdzie pracował do 2009 roku.

Prywatnie Andrzej Zaremba był człowiekiem o własnych, niezależnych poglądach. Nie bał się wyrażać opinii nie zawsze zgodnych z oczekiwaniami rozmówców. Już jako niepokorny 18-latek wziął czynny udział w wydarzeniach poznańskiego Czerwca 1956. Jeszcze jako pracownik Biblioteki uczestniczył w tworzeniu struktur Związku Zawodowego „Solidarność UAM”. Był jednym z jego członków założycieli.

Pasjonował się historią II wojny światowej, szczególnie dziejami Państwa Podziemnego i Armii Krajowej. Później swoje zainteresowania poszerzył o historię współczesną Polski. Gromadził wszelką dostępną

literaturę na ten temat i stworzył unikatowy, prywatny księgozbiór. Można śmiało powiedzieć, że z tego zakresu był prawdziwym bibliofilem.

Za swoją działalność zawodową i pozazawodową został odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi i uhonorowany odznaką Zasłużony Działacz Kultury. Z okazji 30-lecia Związku Zarządu Regionu Wielkopolska NSZZ „S” otrzymał medal wdzięczności za udział w tworzeniu siły i etosu NSZZ „Solidarność”.

Prywatnie Andrzeja Zarembę charakteryzowała zdecydowana i często bezkompromisowa postawa wobec otoczenia, ale wobec tych, których zaliczył do grona swoich przyjaciół, był niezwykle lojalny. Ponadto, jeżeli tylko mógł, starał się służyć radą i pomocą każdemu, kto takiej pomocy potrzebował.

Andrzej Nowakowski

